97. Rotebro, Sollentuna sn.

Litteratur: L 370. Joh. Bureus, F a 6 s. 173 n:r 53 (lib. 5, Rhezelius), F a 5 n:r 366, F a 1 s. 82; M. Aschaneus. F b 18 s. 29; Ransakningarna 1667—84; F. Burman i Nova Acta R. Societatis Scient. Upsaliensis, Vol. 5 (1792), s. 308; E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 119.

Avbildning: Aschaneus, teckning a. a.

De enda bevarade uppgifterna om denna runsten härröra från Aschaneus och Rhezelius. Aschaneus skriver: »Emellan Rothebroo och Sollentuna Kyrkio vpå Skällinge broo och Teed, Ligger omkull i wägebrynet, mitför Skällinge äng. Versus occidentem. Huijt sten. Nota — där ifrå Stenen, och genast neder åt Rotheströmen (huilken lop norr vtt, i skarfuen, ifrå skölnora quarn, til vpsala Leeden) lop dän gambla stenbron, gönom skälinge äng, och icke dijt som bron nu är. . . . Dänna sten, å bete plats och stenbroo, finns Sunnan för Rotabroo.» — Efter Rhezelius har Bureus (F a 6) helt kort: »I Tädh widh Rotebro», (F a 5) »I Rotebro täet». — Burman: »Villa Rotebro in vico». — Liljegren: »Rotebro tä». — Platsbeteckningen hos Burman och Liljegren är direkt felaktig, då den givetvis måste innebära, att stenen skulle ha stått vid själva Rotebro gård, vid någon bygata. Så var icke fallet. Det är Bureus' kortfattade uppgift (i F a 5 eller F a 1), som ligger till grund för Burmans och Liljegrens. Men en fullständigare och noggrannare lokaluppgift lämnas av Aschaneus. Stenen har stått vid Skillinge bro, vilket tydligen betecknar vägfyllnaden över sankmarken på västra sidan om »Rotheströmen», mittför Skillinge äng, mellan Rotebro gästgivargård och Sollentuna kyrka. Med »Teed», täet, menas här själva den inhägnade vägen, och stenen låg här omkull i själva vägkanten. Rätteligen borde den kanske betecknas efter Skillinge, på vars ägor den befann sig. Men då den allmänt i källorna har namn efter Rotebro, har jag bibehållit detta, allra helst som den uppenbarligen alltifrån början har haft samband med bron, under det Skillinge by låg rätt långt därifrån åt sydväst.

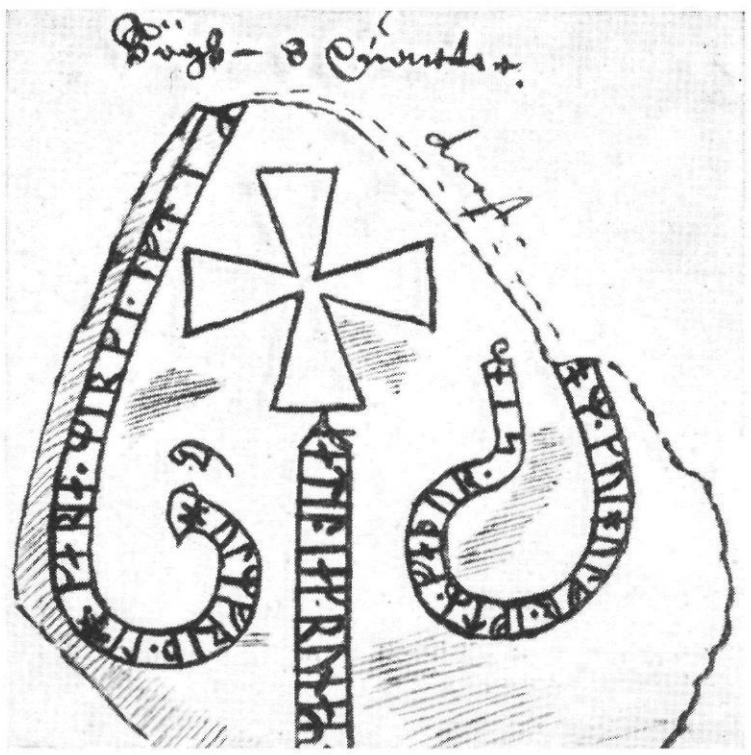

Fig. 78. U 97. Rotebro, Sollentuna sn. Efter teckning av Aschaneus.

I F a 1 finnes i marginalen anteckningen: »Denna stenen hafwa wägrödiarne förgiort (F a 5: förgiömt) med dijkesjorden». Stenen har sålunda förkommit i samband med vägarbete redan före Antikvitetskollegiets ransakningar. Kronolänsman Dalhollm skriver i sin relation 1682: »Dhen Steen finnas skal uthi Rootebro Thä, är intett at finna.» Den har ej heller anträffats av Hadorph och finnes sålunda ej upptagen i Peringskiölds *Monumenta* eller i *Bautil*. Sannolikt torde vara, att stenen alltjämt finnes i behåll, fastän dold i jorden.

Stenens höjd var enligt Aschaneus 8 quarter, bredd 8 quarter. Den var avslagen upptill och utefter h. sidan, varför inskriften var defekt.

Inskrift (enligt Aschaneus):

hulmfriþ · lit · kara · mirki · iftiʀ . . . om · kuihulfr · iftʀ · faþur · sin katil · iak · runaʀ ·
5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60

Holmfriðr let gærva mærki æftiʀ . . . [ok] Kvigulfʀ æftiʀ faður sinn. Kætill hiogg runaʀ.

»Holmfrid lät göra märken efter . . . och Kvigulv efter sin fader. Kättil högg runorna.»

Till läsningen: Mellan 14 **r** och 15 **a** har Aschaneus trängt in ett **i**; troligen har en spricka i stenen här uppfattats som huggen. 48 **k** är på teckningen först överhoppad men efteråt tillskriven framför 49 **a**. Den har icke observerats av Rhezelius, som återger 48—52 **atil** (F a 5: »Attila excidit Runas»). Burman har försämrat detta till **athil**, vilket hos Liljegren blivit **Aþil**. Burman har även andra fel: 13 **i**, 17 **e**, 26—27 **uk**, 31 **k**, 36—39 **iftir**, 53—55 **hiuk**.

27 **m** är troligen en felläsning för **k**. Stenen har troligen varit rest av Holmfrid över hennes make och av Kvigulv över hans fader. Om kvinnonamnet *Holmfriðr* se U 25 och om mansnamnet *Kvigulfʀ* U 42.

Ristningen är utförd av en *Kætill*. Det kan emellertid, av ornamentiken att döma, knappast vara samme man, som namngivit sig som ristare på L 501 Orkesta kyrka (**ktil · risti**).

98. Rotsunda, Sollentuna sn.

Litteratur: B 144, L 369. Joh. Bureus, F a 6 s. 173 n:r 54 (lib. 5, Rhezelius), F a 5 n:r 367, F a 1 s. 82; M. Aschaneus, F b 18 s. 31, F b 19 bl. 35; Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 268; O. Celsius, SR 2, s. 421.

Avbildningar: Aschaneus a. a.; Leitz och Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 144).

Runstenen stod, enligt Aschaneus, »östan för Rotabroo, vpå en Jordahaug och grafkulla, i wreten, wid gärdsgården ... Versus Meridiem». Bureus (F a 6): »Östan Rotebro i Wreten», (F a 5) »Öster från Bron i Wreten». *Ransakningarna:* »Vedh Rothbroo ... Öster om krougen en uthuggen Runsten». Peringskiöld: »Solt. S:n i Rotsunda gärde vid Rotebroo». *Bautil:* »Rosunda(!) gärde wid Rotebro». Stenen är i *Monumenta* felaktigt upptagen under Solna sn; likaså i *Bautil* och i Liljegrens *Runurkunder*. Celsius: »Rotsunda gärdzbacka»; han har gjort sina anteckningar d. 16 aug. 1727. Sedan denna tid har runstenen varit försvunnen. Den har ej heller kommit i dagen under fornminnesinventeringen i Sollentuna.

»Grå blå sten. Högh 8½ quarter, Bredh 5 quarter» (Aschaneus).

Inskrift (enligt äldre källor):

igiþur - : lit : raisa : stain : þina : eftiʀ : faþur : sin : syktrykʀ : auk : ragnfastr : sun : henaʀ : ragnar : hit : bruþiʀ : henaʀ :

Ingiþor[a] let ræisa stæin þenna æftiʀ faður sinn, Sigtryggʀ ok Ragnfastr, sunn hænnaʀ. Ragnarr het broðiʀ hænnaʀ.

»Ingetora lät resa denna sten efter sin fader, (ävenledes) Sigtrygg och Ragnfast, hennes son. Ragnar hette hennes broder.»

Till läsningen: Stungna äro i B 144 följande runor: 2, 51, 68 **g**, 25, 82 **e**, 39, 43 **y**; hos Aschaneus: 40, 51, 68 **g**, 25, 62 **e**, 5, 39, 43 **y**; hos Celsius: 68 **g**, 25, 62, 82 **e**, 39, 43 **y**. Efter 74 **t** och 80 **ʀ** är sk i *Bautil* ·, hos Aschaneus och Celsius :. Efter 6 **r** har *Bautil* **i** :, Aschaneus : :, Celsius · :; utan tvivel har runan 7 ursprungligen varit **a**. *Bautil* har visserligen 53—57 **fastir**, men i *Monumenta* är detta med blyerts rättat till **fastr**. Aschaneus: **fastr**. — Aschaneus: 18 **o**; 78—83 otydliga. — Bureus (F a 6) följer helt Aschaneus. — I Celsii läsning saknas runorna 54—59; möjligen har på hans tid ett stycke varit avslaget på h. sidan.

Inskriften har omsorgsfull ortografi men en ovanlig formulering. De båda namnen *Sigtryggʀ* och *Ragnfastr* stå i nominativ. De måste alltså tänkas som subjekt till ett ur det före-